

PRESSMEDDELANDE nr 171/24

Luxemburg den 4 oktober 2024

Domstolens dom i mål C-548/21 | Bezirkshauptmannschaft Landeck (Försök har gjorts att få tillgång till personuppgifter som finns lagrade i en mobiltelefon)

Polisens möjlighet att få tillgång till uppgifter i en mobiltelefon är inte nödvändigtvis begränsad till bekämpning av grov brottslighet

Polisens användning av detta tvångsmedel förutsätter dock att frågan om tillstånd först har prövats av en domstol eller av en oberoende myndighet och måste uppfylla kravet på proportionalitet

Polisens möjlighet att i samband med en brottsutredning få tillgång till personuppgifter som finns lagrade i en mobiltelefon kan utgöra ett allvarligt, eller till och med synnerligen allvarligt, ingrepp i de grundläggande rättigheterna för den person som de inhämtade uppgifterna rör (nedan kallad den registrerade). Denna möjlighet för polisen är dock inte nödvändigtvis begränsad till bekämpning av grov brottslighet. En medlemsstats lagstiftning ska, för att vara förenlig med unionsrätten, innehålla bestämmelser om vilka faktorer som ska beaktas vid en prövning av om polisen ska få tillgång till sådana uppgifter, som till exempel vilka brott eller brottstyper det är fråga om. Det måste även finnas bestämmelser om att polisens användning av detta tvångsmedel kräver förhandstillstånd från en domstol eller en oberoende myndighet, utom i motiverade brådskande fall. Därigenom säkerställs att det i varje enskilt fall sker en prövning med utgångspunkt i proportionalitetsprincipen, som innefattar en avvägning av samtliga relevanta omständigheter. Polisen ska underrätta den registrerade om skälen för tillståndet så snart en sådan upplysning inte riskerar att skada utredningen.

Bakgrunden till målet är följande. I samband med en narkotikakontroll beslagtogs den österrikiska polisen ett paket som var adresserat till en viss person (i målet kallad C.G.). Efter att ha konstaterat att paketet innehöll 85 gram cannabis beslagtogs polisen personens mobiltelefon. Därefter försökte polisen förgäves att låsa upp mobiltelefonen för att få tillgång till uppgifterna i den. Denna åtgärd vidtogs utan något tillstånd från åklagare eller domstol och dokumenterades inte. Inte heller underrättades C.G. om att polisen hade försökt att låsa upp hans telefon.

C.G. överklagade beslutet att beslagta hans mobiltelefon till en österrikisk domstol. Det var först i samband med domstolsförfarandet som han fick kännedom om försöket att låsa upp telefonen. Under handläggningen av målet beslutade den österrikiska domstolen att inhämta ett förhandsavgörande från EU-domstolen. I sin begäran om förhandsavgörande har den förklarat att den anser¹ att polisens agerande i det aktuella fallet är tillåtet enligt den österrikiska lagstiftningen och att den vill få klarhet i huruvida en sådan lagstiftning är förenlig med unionsrätten.² Den har även angett att det brott som C.G. är misstänkt för kan leda till fängelse i högst ett år och således har ett ringa straffvärde.

EU-domstolen klargör i sin dom inledningsvis att den i målet aktuella unionslagstiftningen, i motsats till vad vissa regeringar gjort gällande, är tillämplig även på ett försök att få tillgång till personuppgifter som finns i en mobiltelefon, och inte endast i fall där polisen lyckas med att få tillgång till sådana uppgifter.

Den gör därefter följande bedömning. Möjligheten att få **tillgång till samtliga uppgifter som finns i en mobiltelefon kan utgöra ett allvarligt, eller till och med synnerligen allvarligt, ingrepp i den registrerades**

grundläggande rättigheter. Utifrån uppgifterna i en mobiltelefon, som kan omfatta meddelanden, foton och webbhistorik, går det nämligen i vissa fall att dra mycket precisa slutsatser om den registrerades privatliv. Dessutom kan det röra sig om särskilt känsliga uppgifter.

Allvaret i det brott som utredningen gäller är en av de viktigaste faktorerna vid bedömningen av om ett sådant allvarligt ingrepp är proportionerligt. **De brottsbekämpande myndigheternas utredningsbefogenheter skulle dock bli alltför begränsade om möjligheten att få tillgång till uppgifter i en mobiltelefon endast fick användas för att bekämpa grov brottslighet. Detta skulle leda till en ökad risk för att brott i allmänhet förblir ostraffade och därmed till en risk för att målet att skapa ett område med frihet, säkerhet och rättvisa i unionen inte kan uppnås.** Ett sådant intrång i privatlivet och i rätten till skydd för personuppgifter måste dock vara föreskrivet i lag, vilket innebär att det i **nationell lagstiftning måste finnas bestämmelser där det på ett tillräckligt precist sätt** anges vilka faktorer som ska beaktas vid en prövning av om tillgång ska ges till uppgifter i en mobiltelefon, som till exempel **vilka brott eller brottstyper det är fråga om.**

Det måste även finnas bestämmelser om att användning av detta tvångsmedel kräver att frågan om tillstånd först har prövats av en domstol eller av en oberoende myndighet, utom i motiverade brådskande fall.³ **Vid en sådan förhandsprövning måste domstolen eller myndigheten finna den rätta avvägningen mellan å ena sidan de legitima intressen som inom ramen för brottsbekämpning gör sig gällande för att svara mot utredningens behov och å andra sidan de grundläggande rättigheterna** avseende respekt för privatlivet och skydd av personuppgifter.

Polisen ska underrätta den registrerade om vilka skäl som ligger till grund för tillståndet att få tillgång till hans eller hennes uppgifter så snart en sådan upplysning inte riskerar att skada utredningen.⁴

PÅPEKANDE: Begäran om förhandsavgörande gör det möjligt för domstolarna i medlemsstaterna att, i ett mål som pågår vid dem, vända sig till EU-domstolen med frågor om tolkningen av unionsrätten eller om giltigheten av en unionsrättsakt. Domstolen avgör inte målet vid den nationella domstolen. Det är den nationella domstolen som ska avgöra målet i enlighet med EU-domstolens avgörande. Detta avgörande är på samma sätt bindande för de övriga nationella domstolar där en liknande fråga uppkommer.

Detta är en icke-officiell handling avsedd för massmedia och den är inte bindande för domstolen.

Tillgängliga språkversioner av domen i [fulltext och eventuellt en resumé](#) av domen publiceras på webbplatsen CURIA dagen för avkunnandet.

Kontaktperson för press: Gitte Stadler ☎(+352) 4303 3127

Bilder från uppläsningen av domen finns tillgängliga på ["Europe by Satellite"](#) ☎(+32) 2 2964106

Håll dig uppdaterad!

¹ Här ska påpekas att den österrikiska regeringen, som har yttrat sig i målet vid EU-domstolen, har hävdad att det enligt österrikisk rätt krävs beslut av åklagare för att polisen ska få beslagta en mobiltelefon eller försöka få tillgång till uppgifter som finns i den. I ett mål om förhandsavgörande gäller dock att EU-domstolen i princip är skyldig att grunda sin prövning på den hänskjutande domstolens redogörelse för de tillämpliga nationella bestämmelserna och de faktiska omständigheterna i det nationella målet.

² Europaparlamentets och rådets [direktiv \(EU\) 2016/680](#) av den 27 april 2016 om skydd för fysiska personer med avseende på behöriga myndigheters behandling av personuppgifter för att förebygga, förhindra, utreda, avslöja eller lagföra brott eller verkställa straffrättsliga påföljder, och det fria flödet av sådana uppgifter.

³ I brådskande fall ska frågan om tillstånd prövas utan dröjsmål.

⁴ I det aktuella fallet visste C.G. att hans mobiltelefon hade beslagtogs när de österrikiska polismyndigheterna utan framgång försökte låsa upp telefonen för att få tillgång till uppgifterna i den. Det skulle således knappast ha kunna skada utredningen att underrätta honom om att polisen avsåg att göra ett sådant försök, och han borde därför ha underrättats om detta i förväg.